

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Koloběh vody a části hydrosféry – metodika pro učitele

Cíle a zaměření

Výukový program má za cíl interaktivně a vizuálně zajímavě podat téma hydrologického cyklu a základního rozdělení zásob vody na Zemi. Cílovou skupinou jsou žáci druhého stupně základní školy nebo nižších ročníků víceletých gymnázií.

Díličím cílem je navodit mezipředmětové vazby mezi tématem koloběhu vody např. v zeměpise a výpočty procent a koncentrací v chemii či matematice, nebo problematikou zdrojů pitné vody v environmentální výchově.

Program je částečně vytvořen podle konstruktivistického modelu učení, takže na začátku se snaží vyptávat samotných žáků, co o tématu vědí, následuje předávání informací a upevnění učiva pomocí pracovních listů. Úkoly v programu obsažené slouží spíše k uvědomění si širších vztahů a zasazení do kontextu daného tématu, než k testování znalostí.

Technická specifikace

Program je vytvořen v aplikaci Smart Notebook verze 10.8., pro využití odkazů na externí studentské práce je potřeba Microsoft PowerPoint 2007.

Seminární práce

Na konci programu je návrh šestnácti témat seminárních prací pro žáky. Vhodné je seminární práci zadat předem nejlépe dvojici zpracovatelů a prezentaci pak zařadit do příslušného tématu. Při tvorbě programu spolupracovali někteří studenti tercie osmiletého gymnázia a jejich práce jsou pro inspiraci zařazeny na vysouvací panely s lupou.

Pracovní listy

Pracovní listy kompletně postihují celý výukový program a slouží k většímu zapojení studentů do řešení interaktivních úloh. Pracovní list je koncipován jako jakýsi zápis probraného učiva a jeho upevnění a předpokládá se, že budou mít žáci k dispozici už na začátku a postupně jej budou vyplňovat.

Části výukového programu

Program je tematicky rozdělen na dvě propojené kapitoly:

1. Koloběh vody (strana 9)
2. Části hydrosféry (strana 25)

Každá z kapitol má jednu stranu-obrázek, ze které je možné se odkazovat na ostatní části dané kapitoly. U koloběhu vody je to strana 9 a u částí hydrosféry je to strana 25.

Je doporučeno pracovat v režimu zobrazení na celou obrazovku. Zároveň je možné použít stínění obrazovky a postupné odkrývání informací. Programem je možné se pohybovat buďto pomocí odkazů na každé stránce (což je doporučeno), nebo postupně stránku po stránce.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Koloběh vody

Strana 1 až 3 – nabízí rozcestník s odkazy přímo do kapitol „Koloběh vody“ a „Části hydrosféry“, na animace koloběhu vody, na možná témata seminárních prací a na stránku citací a o autorovi.

Doporučený postup je prohlédnout si animaci koloběhu vody (s komentářem či bez), která má sloužit jako motivační úvod.

Tlačítkem pokračovat se dostaneme na část s otázkami.

Strana 4 až 8 – zde najdeme vždy po jedné otázce týkající se tématu.

Je možné pracovat metodou brainstormingu, kdy na volnou stranu pod čáru zapisujeme odpovědi žáků. Správná odpověď se skrývá v bílém rámečku, který je nutno „smazat houbou“.

Strana 9 a 10 – na straně 9 najdeme obrázek koloběhu vody, kde jednotlivé šipky na obrázku odkazují na stránky s informacemi o daných částech koloběhu. Strana 10 je obdobná v textové podobě. Odkazy na malý a velký koloběh vody zobrazí animace s možností mluveného komentáře. Odkaz na části hydrosféry přeskočí do další kapitoly.

Strana 11 až 14 – jsou informace o jednotlivých částech koloběhu vody. Na pravé straně mohou být ikony otazníku, vykřičníku, či lupy. Tažením za tyto ikony je možno vytáhnout panel s otázkami, upozorněními či rozšiřujícími informacemi. Na straně 13 (srážky) je animace radarových snímků cyklony Kyrill.

Strana 15 a 16 – obsahuje jednoduché animace velkého a malého koloběhu vody s možností mluveného komentáře.

Strana 17 – zde je blokdiagram krajiny a šipky a popisky na hromadě, žáci mohou sami skládat jednotlivé šipky a popisky do blokdiagramu.

Strana 18 až 24 – úkoly k jednotlivým částem koloběhu vody, ke splnění úkolu je potřeba Školní atlas světa. Na straně 24 se odpověď zapíše do bílého obdélníku. Tento je pak možno tažením přesunout nahoru, kde se v něm zobrazí správné doplnění věty.

2. Části hydrosféry

Cílem této kapitoly je podat přehled o rozložení zásob vody na zemi, s přihlédnutím k míře účasti jednotlivých rezervoárů v koloběhu vody. Nejedná se tedy o vyčerpávaní pojednání o jednotlivých částech hydrosféry. Navíc je část o vodě využitelné pro člověka.

Strana 25 – zde najdeme blokdiagram krajiny s vyznačenými odkazy na informace o jednotlivých částech hydrosféry. Dva vysouvací panely jsou grafy rozložení zásob vody v hydrosféře.

Strana 26 až 39 – jsou informace o jednotlivých částech hydrosféry. Na straně 32 (jezera 2) je animace vysychání Aralského jezera.

Strana 40 a 41 – výpočty slanosti vody. Předpokládá se jednoduché řešení trojčlenkou. Správné řešení je na vysouvacím panelu za vykřičník.